

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompá Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.	Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.	Az előfizetés díja: Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona. Egyes szám ára 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér. Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Törvényhatósági élet.

Vármegyénk közönsége f. hó 17. és folytatva 18—19-én tartotta rendes nyári közgyűlését.

A közgyűlés figyelemmel a nyári pihenési időnyre és az aratási munkálatok folyamára, nem sorolható a nagyon látogatott közgyűlések közé.

A közgyűlés azonban a megszokott higgadt tárgyilagos mederben, a politikai szenvedélyek kizárásával folyt le.

A közgyűlésen *Bornemisza* László főispán elnökölt és minden egyes ügydarabnál, ellenőrködő felügyelete mellett, ismert közigazgatási és gyakorlati tapasztalatait bőven érvényesítette. Alispánunk szabadsága folytán, az alispáni felvilágosításokkal helyettese dr. *Fornet* Gyula vm. főjegyző szolgált, ki különben nagy gonddal és szép tollal megfogalmazott jelentésében a vármegyei közigazgatás lefolyt állapotáról hű képet adott.

A gyűlést d. e. pontban 10 órakor *Bornemisza* főispán nyitotta meg, megszo-

kott szép szavakban üdvözlőlvén a megjelent bizottsági tagokat. Bejelentette megnyitójában, hogy *Lukács* Géza alispán orvosi tanácsára, az ő hozzájárulásával szabadságát még kénytelen volt meghosszabbítani. A közgyűlés ezen bejelentést helyesléssel vette tudomásul.

Majd *Komáromy* István tb. főjegyző olvasta fel az alispáni jelentést, melyből a következő részleteket emeljük ki: a jelentés megleghangon emlékezik meg *Hieronimi* Károly előbb belügyminiszter és utóbb kereskedelemügyi miniszternek f. évi május hó 4-én történt váratlan gyászos elhunytáról és kiváló érdemeiről. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy ebből az alkalomból az elhunyt nagy államférfiu érdemeit jegyzőkönyvében megörökíti és a veszteség telett érzett fájdalmas részvétét, a m. kir. kormánnyal és a gyászoló családdal részvétiratban közölni rendeli el.

Ugyancsak fájó részvétellel emlékezik meg az alispáni jelentés *Fajda* András Nagyrőcze r. t. város rendőrkapitányának május hóban történt elhunytáról, ki-

ben a vármegye egy buzgó tisztviselőt és egy kellemes modoru humanus gondolkozásu férfit veszített el. Érdemeit jegyzőkönyvében megörökíteni és részvétéről a gyászoló családot értesíteni rendeli.

Örömteljes hangon emlékezik meg az alispáni jelentés arról, hogy *Palm* Nándor nyug. thatósági főállatorvosnak a király nyugalomba helyezése alkalmából a Ferencz József-rend tiszti keresztjét adományozta, melyet a főispán a június hóban megtartott közigazgatási bizottsági ülés alkalmából személyesen tűzött a jól megérdemelt és kitüntetett mellére. Örömmel vette tudomásul a közgyűlés.

Bőven a statisztikai adatok közlésével számol be az alispáni jelentés az idei fősorozás eredményéről. A jelentés szerint, az amerikai kivándorlás tolytán igen nagy a száma a törvénytelenül távollévő hadköteleseknek. Azonban ezek közül az utóállításokon számosan jelentkeznek, mely körülménynél fogva a nyilvántartott hadkötelesek nem oly számban maradnak el a sorozásról, mint a sorozás idején fel-

TÁRCZA.

Kopott kis fénykép.

Picinyke kis fénykép
Hogyha nézlek Téged,
Elmerengő lelkem
Mult s jövőbe téved.
Drágább vagy Te nekem
Ezüstnél, aranynál,
Becsesebb ragyogó,
Csillogó gyémántnál.
Pedig láttam én már
Számos híres festményt,
Melyen neves festő
Rögzített meg eszményt,
Drámát, tájat, esztét,
Győzedelmi másort,
Daliás időket,
Diadalmas tábor.
Szépek voltak azok,
Soha sem feledem,
Hanem a legszebb kép
Mégis Te vagy nekem.
Kopott kicsi fénykép,
Amint nézlek téged,
Rólad képzeletem
Mult s jövőbe juttatsz
Te eszembe juttatsz
Délihábos álmot,
Szerelmet, jó kedvet,
Szép ifuságot!
Mikor még dalaim
Más egyébről szóltak,

Mindenik vallomás
Volt szöke Katómnak. —
Akkor a kis Kató
Volt a menyasszonyom,
Most pedig hűséges,
Jóságos asszonyom.
Mert Kató s belőlem
Feleség és térj lett,
Igy hozott az idő
Kis fényképem téged.
Nekem bájosabbat,
Mint tündér költemény, —
Te rólad sugársz
Felém sok szép remény . . .
Mindenik alakod
Drága kincsnek nekem,
Rám mosolyog rólad
Hét ép kis gyermekem.
Ha titeket látlak
Édes kis koboldok,
Öröm van szívemben.
Akkor vagyok boldog.
Rózsás jövőtökről,
Mig ébren álmodom,
Rövid pár perc alatt
Multam is átfutom.
Gyermek képzeteket
Szemlélgetve, nézve,
Visszaélem magam
Egy szép mult időbe
S gyermek leszek én is . . .
Eltűnik a korom,
Olyan leszek, mint ti . . .
Mint voltam egykoron.
Rá emlékszem egy szép

Férfinek arczára,
Nagy szívü emberre,
Az édes apámra,
Ki reám, amig élt
Éppen úgy vigyázott,
Mint ahogy én mostan
Ügyelek reátok.
Majd elrepül lelkem
Egy áltöldi tájra,
Budaháza falu
Úri portájára,
Honnan egy nagyasszony
— Jó rokoni körbe,
Szeretve, becézve —
Sokszor gondol rátok
Apró kis angyalim,
Mezei virágok!
Tudjátok, hogy ki ő?
Megsugom, halljátok:
Jóságos jó anyám;
A ti nagyanyátok . . .
És lelki szemeim
Majd ismét mást látnak,
Két tehér kacsóját
Szöke Katókámnak,
Amint igazgatja
Feketek párnáját,
Hogy édesbbé tegye
Edesei álmát.
S látlak kis fiaim,
Mint hős daliákat,
Ha vészben a haza:
Mind harcolni bátrat.
S kicsinyke lányaim
Ugy tüntök előmbre,

vannak tüntetve. A sorozás külömben az egész vármegye területén teljes rendben folyt le. A közgyűlés megnyugvással vette tudomásul.

A jelentés ez után terjedelmesen tért reá a Rimamurány-Salgótarjáni vasmű r. t. Szirk-vashegyi bányáin a f. évi május hó 16-án kiűtött bányász sztrájkra. A sztrájk keletkezése lelketlen izgatásokra vezethető vissza. Szerencsére azonban a hatóságnak idejekorán történt tapintatos beavatkozása és eljárása, valamint a társulat humánus áldozatkészsége következtében minden komoly következmények nélkül már május hó végén megszűnt. A sztrájk elnyomásában és megszüntetésében nagy érdemei vannak dr. *Fornet Gyula* vármegyei főjegyzőnek, az alispán helyettesének, továbbá a gavallér társulatnak, a rozsnyói m. kir. főbányabiztoság vezetőségének az eredményes közbenjárásért, *Máriássy István* vmegyei aljegyző tb. árvaszéki ülnöknek, mint ezen ügy központi referensének és végül különösen *Madarassy Iván* ratkói jbli főszolgabírónak, ki az egész idő alatt a helyszínén tartózkodott és a szükséges rendelkezéseket nem készt teljesíteni. Az itt felsoroltaknak a közgyűlés báró *Hámos László* indítványára elismerést és köszönetet szavazott.

A közgyűlés *Versetz* város törvényhatóságának a katonai túlkövetelések ellen az országgyűlés képviselő házához intézett feliratát, melyet hasonló szellemben való pártolás végett megküldött, egyszerűen tudomásul vette.

Somogyvármegye kezdeményezésére pedig, gróf *Apponyi Albert* amerikai utja alkalmából, a hozzáintézett és a vármegyével is közölt feliratot elismeréssel vette tudomásul a vármegye közönsége, illetve a közgyűlés. Örömmel fogadta a közgyűlés a főispán azon bejelentését, hogy a kereskedelemügyi kormány, a vármegyének a vasuti állomásokra vezető

közutakon a vámszedési jogot engedélyezte, mert ez által uti pénztárunk oly kedvező helyzetbe fog jutni, hogy a vármegyei utak karbahelyezése és kiépítése pár éven belül biztosítottak látszik.

Örömmel fogadta a közgyűlés a vármegye költségvetésének tárgyalásánál azon tételt, hogy bár a költségvetés egyes tételei le lettek a miniszterium által szálitva, a régen óhajtott tisztí szaporítás mégis megtörtént, mert két díjas közigazgatási gyakornoki állás rendszeresítését és állami javadalmozását állította be már a f. évi költségvetésbe, — a f. évi július hó 1-től kezdődőleg.

Nagy vita keletkezett a körorvosok díjazása és fuvarátalányának megállapítására vonatkozó vármegyei szabályrendeleti tervezet elfogadása körül. A szabályrendeleti tervezetet dr. *Meskó Miklós* vármegyei főorvos ismertette nagy szakértelemmel, a vonatkozó törvény és rendeletek teljes ismerete és a gyakorlatból merített fontos tapasztalati adatok alapján. A vitában résztvettek: *Bornemisza* főispán, br. *Hámos* nyug. főispán, br. *Hámos*, *Szentiványi*, *Kubinyi* és *Putnok* országgyűlési képviselők, *Szabó László* biz. tag, *Máriássy Gyula* főszolgabíró stb. Miután a vita eredményre nem vezetett, a gyűlés tartama alatt és paralell egy bizottság lett kiküldve dr. *Fornet* alispán-helyettes elnöklete alatt, mely bizottságnak sikerült azután közmeinyugvársra és meglegedésre a tervezetet átdolgozni, mire a közgyűlés az ekként módosított szabályrendeleti tervezetet azután elfogadta és a telebbezési határidő lejárta után kormányhatósági jóváhagyás végett a m. kir. Belügyminiszterhez felterjeszteni rendelte el. (A Hiv. lapban egész terjedelmében lesz közölve).

Ugyancsak kemény dió volt a vármegyei ebtartási szabályrendelet megalkotása, azonban hosszas eszmecsere után ez is szerencsés sorsban részesült.

A fogadók, vendéglők és kávéházak szabályrendelete felett érdemileg a közgyűlés nem döntött, hanem azt egy szakbizottságnak adta ki tanulmányozás és a mi viszonyainkhoz való alkalmazás czéljából.

A *gócsi, sajoszentkirályi, a kövi és özörényi* községhez, illetve körjegyzői laképítésére vonatkozó képviselőtestületi határozatokat a közgyűlés jóvá és helyben hagyta.

Jóváhagyta a közgyűlés *Pelsöcz* nagy község villamos-világítási mű- és telepítésére vonatkozó képviselőtestületi határozatait, az erre vonatkozó költségvetést és illetve *Kolozsváry* Emil pelsöczi gépészszel kötött vállalati szerződést.

Jóváhagyással járult a közgyűlés ahoz, hogy *Darabos* község *Forgácsfala* községhez csatoltassék.

Ugyancsak jóváhagyta *Rimaszombat* r. t. városnak a tervbe vett vasutak kiépítésére és a vízvezetékekkel kapcsolatosan létesíteni szándékoltt csatornázásra vonatkozó képviselőtestületi határozatait és kölesönügyleteit.

A közgyűlés dr. *Fáy* István aljegyzőnek és dr. *Ladányi* László szolgabírónak egy éves önkéntesi katonai szolgálataik teljesítése czéljából a f. évi október hó 1-től 1912. évi október hó 1-ig egy évi szabadság időt engedélyezett és az alispánt megbizta, hogy helyettesítésükről saját hatáskörében gondoskodjék.

Végül mint fontosabb tény említjük még fel, hogy a főispán törvényhatóságánál fogva dr. *Batta* Pál rimaszécsi és dr. *Gotthilf* Mihály rozsnyói ügyvédet megyei tb. alügyészekké és *Heggyessy* István végzett joghallgatót pedig díjtalan közig. gyakornokká nevezte ki. A kinevezettek az esküt nyomban letették.

A közgyűlés csak t. hó 19-én délben ért véget a főispán éltetésével.

Mint dolgos, házias
Lények az életbe...
A mint nézegetem
Az arczképeteket,
Lelkem világában
Mult, jelen és jövő
Ekként ölelkeznek.

Összetéve buzgó
Imára két kezem,
A jó Teremtőhöz
Azért esedezem,
Amig felnevellek
Nemeseknek, jóknak,
Igaz magyaroknak:
Engedje megérnem.
Engedje elérnem,
Amig kelve szárnyra,
Önállóan szálltok
Ki a nagy világba.
És így ha megtettem
A köteletségem,
Jó lélekkel megyek
Más hazába innen,
Azzal a tudattal:
Ti vagytok az Eszme,
Bennetek támadok
Fel egy új életre!

Kovássy Elemér.

Borsodból Gömörbe.

A hol a Sajó ölébe kapja a mi kis Rimánkat és szalad vele, mint anya gyermekével a

Tisza felé: ott folyt le ez a kis kirándulás a borsodi dombok tetején és tövével a Sajó partján Sajónémetitől Putnokig.

Van egy régész barátom, a ki otthon Pokorágyon százával bontotta ki az urnákat az ősember bronzkori telepén és azóta annyira megkedvelte a régészetet, hogy a megyében és a megye határain túl mindenfelé kutatja az ősök nyomait. Többször járunk együtt, magam is rokon tudományal foglalkozom: kutatom az élet változatait és fejlődési alakulatait a mai naptól visszafelé a teremtés kezdetéig. Igaz, hogy minél inkább megyek visszafelé, annál hiányosabb a tudásom, annál kevesebb a valódi adat, annál több a gondolatjel és az üres pontozás; de hát ezt kénytelen elviselni minden emberi tudás, hiszen a ma alakjait sem értjük meg belső lényegükben, csak a formát, a részek arányát, a tagozódást úgy nagyjában, durva öltésekkel, de még igen messze vagyunk attól, hogy a mai alakok belső finom szövvényét legapróbb vonásaikban ismerjük és még meszebb attól, hogy a részeket összetartó és működésre képesítő lényegét ismerjük. Óriási léptekkel haladt előre a tudás, de a tudnivalók egész rengeteg őserdeje áll még előtte az ismeretlenség félhomályában, a hová csak a mélyebben kutatónak adatik néha betekintés az ihletés pillanataiban, máskor előtte is zárva van a rejtély az örök titok hármassal pecsétjével, a mely az emberek többsége előtt azért nem nyílik föl, mert nem tudnak önállóan gondolkodni, hanem a mások gondolatainak járőrszalagjához kötik magukat. De hát ezt az önálló gondolatot nem is lehet mindenkitől kivánni, csak attól, a ki behatóan foglalkozik

evvel a tárggyal, mert ugyan furcsa volna a világ sora, ha a ketekötő akarná megmagyarázni a zongorakészítőnek a hurok skálaszerinti egymásutánját, vagy a faluvégi kovácslegény magyarázgatná az úri szabónak, miképpen kell a finom öltéseket varrni? Hiszen azért tudhat más is valamit, sőt sokat is: nincs a tudomány a szakvizsgálatokhoz kötve, sem azokba belegubózva; de azért a ki rendszeres alapon többet foglalkozik vele, mégis csak jobban tudhatja, mint a dilettáns, a ki vezető nélkül azt sem tudja, hol kezdjen bele?

Az önállóságot nem adják ingyen, azért hosszú évek fáradságos kutatásával kell megküzdeni, — akkor kezd az ember valamit nem csak látni, hanem meglátni, — akkor tud a számtalan szellemi gyakorlat alapján állva, néhány megfigyelésből önálló következtetést vonni. Előbb bizony sokszor téved, sokszor csalódik, sokszor zsákutczába jut, míg önállósága oda fejlődik, hogy könnyen megismeri a helyes utat, a mely az igazi, értékes tudáshoz visz.

Ilyen preludiumok után ülünk a vonatra és utazzunk Feleden átszállással Bánrévéig, onnan pedig az ózdi vonaton Sajónémetiig.

Igy átjutottunk a Rimán, a mely Bánrévén túl ömlik a Sajóba, át a Sajón, sőt át a Hangony patakon is, a melynek a völgye innen nyílik dél felé.

Sajó-Németi esinos kis falu, bizonyos jólét, bizonyos módosság ömlik el a falu házain. Nem tudom: otthoni jólét jele-e ez, vagy tul az ocezonon Amerikában gyökerezik-e, mint azt Gömör megyének némely falvában is csodálkozva látjuk?

A falun tul a temetőn át kapaszkodunk fel

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 15-én dr. Kovács László polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőkön kívül jelen voltak: *Abonyi Pál, Baksay József, dr. Baksay Dezső, Marikowszky Géza, Fábry Zoltán, Boczkó Dániel, Bodor István, Dickmann Ignác, Grosinger Miksa, Jaczkó Pál, Institórisz Endre, Koreny Pál, Czinke István, Samarjay János, Soós Ferencz, Stolcz Zsigmond, Szabó József K., Szabó István, Varga István, dr. Witt Sándor, Zachar Gusztáv, dr. Zehery István.*

Elnöklő polgármester a szokásos üdvözlés után napirend előtt részvételtjes, meleg szavakkal emlékezett meg arról a nagy csapásról, mely hazánk egyik legvirágzóbb városát Keeskeméteket érte a földrengés következtében. Indítványozza, hogy gyűjtést rendeljen el a képviselőtestület és részvétét fejezze ki. A közgyűlés mély részvételt vette a hírt, az indítványhoz egyhangúlag hozzájárult és 100 koronát szavazott a károsultak segélyezésére; az adománygyűjtést a közönség körében elrendelte.

Fontos tárgy volt az, hogy a rimaszombat-ratkói és rimaszombat-poltári h. érdekű vasutakra megszavazott 740.000 korona hozzájárulási összegből a pénzügyminiszter csak 44.000 korona hozzájárulási összeget hagyott jóvá. A tanács javasolta, hogy miután dönteni kell a felett, hogy ezen 440.000 korona melyik vasut építésre fordítsák, mondja ki a közgyűlés, hogy ezen összeget egészben a rimaszombat-poltári h. é. vasutra kívánja fordítani, azért is, mert e vasut ügye annyira előhaladt stádiumban van, hogy csak a hozzájárulási határozatok jogerőre emelkedésének késedelme miatt nem lehet a kivitelhez fogni. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát s ily értelemben felterjesztést tesz a minisztériumhoz.

Az iparos tanonciskola 1911—12 költség-előirányzata 2385 kor. 42 fill. bevétellel, 4240 kor. kiadással, tehát 1854 kor. 58 fill. fedezetlen hiánnyal megállapított. — A közgyűlés jegyzőkönyve mindjárt hitelesített is. — A csatornázási munkálatok terve, mely szintén felvált véve a tárgysorozatba, nem volt tárgyalható, mert nem érkezett még akkor le.

*

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 18-án délelőtt dr. Kovács László polgármester elnöklésével nagyfontosságú közgyűlést tartott. Az érdeklődés nagyobb is lehetett volna, de azért jellemző és dicséretes dolog, hogy délelőtt határozatot hozott a közgyűlés a csatornázás

a várhegyre, a melynek oldalán elpusztult szőlőknek nyomait látjuk. Itt találkoztam egy régi ismert növényvel, a melyet Gömörben nem láttam, igénytelen kis tüskebokor az egész: iglicé tüskének hívják, de megcsapott benne szülőföldemnek: a Duna-Tisza közti rónaságnak pusztai illata, — ott a hol a föld mintegy dus Kánaán mindennel ellátja lakóját a buzától a szőlőig, a spanyol meggytől az ugorkáig, de ahol talán most épen reng a lábak alatt a talaj és házak dülnek össze! Ott lakik az a kipusztíthatatlan, életrelvő, szabadságszerető nép, a mely a török világ idején adót fizetett 2—3 hatalomnak, de ő maga megmaradt köztársaságnak saját városaiban, a melyeket tallal sem kerített, de a saját munkájával és Isten áldásával jólétre emelt.

A vár vagy 300 méter magasán volt a tenger színe fölött, illetőleg ma is jól kivehető annak egész alkotmánya, mert mint régész barátom magyarázta, ez a vár a középkorból való és a Hunyadiak korában már alighanem elhagyták. Addig nem kőből voltak a falai, hanem földből és fából, mert kőnek a nyomai alig láthatók. A föld szerkezete most is jól kivehető és e védelmi rendszer akkoriban tökéletes lehetett. Egy tampa kupon állott a belső vár, ez vagy 20 méter magas a környezet fölött, ezt körülveszi a mély és széles sánczárók, a melyen kívül hatalmas sánczgyűrű övezi a várat. A sánczgyűrűn 3 őrtorony állott: egy a falu felé, egy a Sajó felé, egy meg a magasabb dombok felé, honnan a vár legkönnyebben megközelíthető. Ezeket tul egy kisebb sánczgyűrű látható, de a falu oldalán a szőlők miatt jó darabon elrontva. Ezután a falu felé még egy őrtorony emelkedik, a Sajó vize felé pedig alighanem a

ügyében s már délután a törvényhatósági közgyűlésnek volt alkalma foglalkozni a tárggyal.

A közgyűlésen a tisztviselőkön kívül jelen voltak: *Baksay József, Boczkó Dániel, Bodor István, ifj. Csapó János, Czinke István, Geduly Géza, Fábry Zoltán, Jaczkó Pál, dr. Institórisz Endre, Koreny Pál, Ródosz Ignác, Soós Ferencz, Szabó István, Szabó József K., dr. Weinberger Rezső, dr. Witt Sándor, Zachar Gusztáv, dr. Veress Samu, dr. Zehery István.*

A polgármester üdvözlő szavai után előadták a városi tanács javaslatát az általános csatornázás ügyében. A tanács elfogadta a város által megbízott szakértő: Zarka Elemér műszaki tanácsos által készített s az orsz. vízepítési igazgatóság közegészségügyi mérnöki osztálya által felülvizsgált és jóváhagyott terveket s az általános csatornázási munkálatoknak a felülvizsgáló vízepítési igazgatóság és a földmívelési minisztérium által elrendelt változtatásokkal leendő keresztülvitelét határozatilag kimondani javasolja a közgyűlésnek. A költségek a 2.500.000 koronás kölcsönből nyerne fedezetet s a kivittel, vagyis a munkálatokra a pályázat kiírásával a tanács lesz megbízandó.

A tanács megindokolja a javaslatot azzal is, hogy már f. évi márczius 21-én a képviselőtestület határozatilag kimondotta a vízvezeték létesítését, azonban ezen fontos közegészségi létesítménytől csak úgy várható siker s az egészségügyi, köztisztasági szomorú viszonyok javulása, ha a csatornázással együtt építetik meg a vízvezeteki hálózat.

Az eredeti tervben a minisztérium különösen két kifogásolni valót talált; az egyik az, hogy a vezeték csövastagságát a tervezett 200 mmtr. átmérővel kevésnek találta s 250 mmtr. vastagságban kívánja letektetni. E különbözet mintegy 20.000 korona költségtöbblettel jár. A másik pedig a temető patak boltozására vonatkozik, mert itt is nagyobb méreteket kell venni, ami körülbelül 40000 korona differenciát jelent.

Az eredeti terv szerint 90 cmtr. átmérőjű ovális alaku cső tervezetett, úgy hogy másodpercenként 5 liter víz lefolyása számított, a minisztérium azonban másodpercenként 30 liter víz lefolyását tartja szükségesnek s ehhez képest jóval nagyobb kaliberű csövekre van szükség. Így a beszerzési költségeknél áll elő jókora többlet. Az előre számított költség 290.000 korona, tehát mintegy 60.000 koronával szaporodik.

A városi képviselőtestület dr. Veress Samu, dr. Zehery István és többek felszólalása után a tanács javaslatát elfogadta, mindjárt határozattá emelte s a törvényhatósághoz jóváhagyás végett megküldötte.

partig terjedt az erődítés már csak a víz miatt is, mert onnan szerezhetők a vizet.

A cserépedény darabok díszítése középkori jellegű, de egy két őskori cserépedény arra mutat, hogy már az ősember is lakásul választotta ezt a helyet. — A vár ormát, most a megváltás szent jele díszíti.

Mikor a magasabb helyre felkapaszkodtunk, utunk agyagos szakadék szélein kanyargott fel, lenn a szakadékban üregek, barlangok látszóttak, ősemberi lakások e, vagy homok agyag gödrei a mai építkezésnek? ezt a magasból nem tudtuk eldönteni. Fenn a magasban, vagy 450 méternyire, szép kilátás nyílt a környékre. A Sajó gázlóján átment a nép Sajó Velkenyére, gyermekek fürödtek és ladikban ültek a Sajón, egy homoksziget szélén mosott a fehérség. Tul sikság és fecsoport, a mely Bánrévét eltakarta, azontul látszott Hanva és néhány község, némelyikből csak a falu nyele: a templom tornya emelkedett ki. Amott jön a Rima füzessel szegélyezett kanyargós völgyből, amott a Hangony, ott látszik a bánzállási köszénbánya telepe, tovább Arló, ezentul erdős domb takarja a völgyet.

A domb Sajó felőli oldalát sűrű bokrok nőttek be, alig tudunk egy szakadék szélén leszállani a Sajó partján vonuló országútra. Itt azután eleget látunk a hegyből. A természet feltárta a csaknem függőleges domboldal rétegeit. Látjuk a kavicsos, homokos, agyagos rétegek különböző színezetű árnyalatait, sokszor a vízszintes sík kimért egyenességével, — benne kékes agyagot és köszénre jellemző alakulást, nem is esoda: a királydi bányák tulsó oldalán vagyunk. Egynehány kis esigát sikerült talál-

Széljegyzetek.

Nem tudom, hogy hol rejtőzik a messze ezerévek bizonytalan jövőjében az a szeniális tálmány, mely nem szobrokból állit az emberiség nagyjainak pantheont, hanem műveikből, szavaikból és beszédeikből.

Milyen nagyszerű is volna, hogy ha valami grammofon tölcésérekbe gyűjtenék a világ összes szellemi kincsét. E tölcésérek egy-egy nevezetesebb ember műveit tartalmaznák. Mindegyik fölött állana a telefon készülék és ez közvetlenül a tölcésér tartalmát élő, eleven szóval.

Természetes, hogy a tölcésérek neveket nyerének. Az egyikén az volna: Sokrates; a másikon Plato; a harmadikon Dante stb. Így azután az érdeklődő odamenne, akivel beszélni akar. Valóságilag úgy festene ez a dolog, mint mikor most telefonálunk. Csengetnénk és mondanánk: kérem Platot. És akkor Plato beszélne. Nem kellene olvasni, csak hallgatni és fülelni.

Képzelnék el, micsoda fönséges hatás volna az, ha ez a pantheon tényleg ilyenképpen létrejönne. Mondjuk, hogy már benne vagyunk. Oriási közönség jelenlétében mi is ott vagyunk. Egyszerre elhangzik a szó: Sokrates fog beszélni. És kezdő... Szinte úgy érezzük, mintha föltámadtak volna az ezredek és ennek a sok tömegű évek feneketlen mélyéből száll felénk Sokrates hangja, beszéde, mint valami életre kelő lélek.

Azután tegyük föl, hogy *Santa Rosa*, a nagy francia kételkedő. Figyeljük szavait... Egy egész világtájdalom van szavaiban, mikor mondja: „nekem kedves barátaim egészségem, szenvedélyesen szerető szívem és ennek megfelelő képzelőtehetségem és józan eszem van, de az élet legfontosabb kérdéseiben való járatlanságom majdnem legyőzhetetlen akadályokat gördít minden szellemi vállalatom iránt”...

Mikor ezt kimondja, akkor mintha elállana a szava. Eszébe jut, hogy elbizta magát, mikor a fiatalság hevével, saját eszével vélte megtehetni a léte. Azért riadót fúj és a tapasztalatokon okulva oda fordul a mellette álló *Cousinhoz* és azt mondja neki, amit 1820-ban valóban megis irt *Cousinmak*: „nem borzad el barátom, mikor a vallási igazságokat egész Európában magukra hagyatva védelem nélkül, az emberek önkényének kiszolgáltatva látja”?

Erre azután a hatás kedvéért elzárják *Santa Rosa* szavait. Nagy csend van. Senki se szól, csak aki érti az előbbi szavak összefüggését, az elgondolkodva hallja még lelkében a szavakat: nem borzadtok el? Nem?

Pedig ebben a kérdésben mintegy méhben

nom a homokos agyagban, hasonlítanak a harmadkor végén lerakódott rétegek kőületeihez, a melyeket miocén és pliocén helyett neogénnek neveztek el, mert a rétegek különbsége nem biztos, épen a kevés kőület miatt. A Sajó partján többször láttuk e rétegeket, egy helyen apró darazsak ütöttek benne tanyát, ezer meg ezer lukat turva a lágy homokos agyagba.

A meleg fürdésre, az éhség evésre ösztönzött, de konstatáltuk, hogy a Sajó vize nem olyan tiszta, mint a Rima, nem hiába, hogy sok bánya vize folyik bele.

Ébéd után felkerelkedve, megnéztük a hátralevő részt. — Itt legérdekesebb volt az Ilona forrás környéke. Így hívják egy szép tiszta bővizű forrást a hegyoldal erdejében nagy árnyas fák alatt Putnokkal szemközt. A forrás cementsüregből vasesővön karvastagon ömlik ki, a cementsüreg nagy betűk örökítik a forrás nevét. Oldalt van a szalonnasütő tűzhely, levélborítékok nyomai arra mutattak, hogy a legutolsó ősemberek a putnoki gőzmalomból rándultak ki ide. Egy kis terraszon 2 asztal látható szürkére mázolja és löccákkal körülveve.

Innen árnyas sétautak vezetnek fölfelé. Egyiken fölmentünk a hegyoldalnak egy terraszára, a hol burgonyaföldek közt megtaláltuk az ősember nyomait: az őskori edények cserépedénydarabjait, a mi régész barátomat olyan örömmel hangolta, hogy az Ilona forrást újra felkerestük.

Innen bolgár telep mellett kalászos földek mentén bementünk Putnokra, a Sajó-híd fele vasuti út Eger felé, tele pedig országut céljára szolgál. Putnokot igen csinos, tiszta, szépen épülő U alakú városnak találtam, a honnan a vonat hozott estére haza. —hz.—

a jövő politikai átalakulások látnoki sejdítései vannak! Benne egy előrelátó vád szörnyüség rejlik. S ettől még Santa Rosa is elborzadt. Mert látta, hogy a francia bölcséleti iskolák a forradalom után hová sodorták a nemzetet és különösen az ifjúságot, melyre azt kell mondani, mit Marchal általában véve kimond, hogy a „20 éves gyermekek öregesen jönnek a világra; tudnak számolni, mielőtt szerethetnének s úgy látszik büszke megvetéssel viseltetnek minden ellen, ami nem *hús és arc*”.

Ezért azután *Santa Rosa* is a valódi bölcsész belátásával visszarántja Cousint a kétely utjáról és ennek bölcséleti terjesztéséről. Mert itt kell és örökké kell, hogy az írók, bölcsészek érezzék meg a vádat és ne sajnáljanak visszatérni, ha belátásuk rákényszeríti őket. Ha ezt nem teszik meg, az emberiség hóhéraivá válnak.

Igaz, meg kell engedni, hogy pl. a vallási közönbösség a francia forradalom réme gyanánt terjed el egész Európában és látszólag ezt kell felelőssé tenni érte. De ez nem áll! Az okozta a legnagyobb bajt, hogy a forradalom vére volt a bölcselkedők törekvésein is. Evvel magasztos szolgálatot tettek a forradalomnak, melyben bár vér nem folyt, mégis számtalan életet követelt, mert iszonyu sok ember véérébe: üdvébe került.

Forradalom állandóan nem lehet. Ez válságos kitérések alkalmával hirtelen söpör el intézményeket és földulja a világ rendjét. De vésszes a forradalom hatása, nemzeteket tesz tönkre, ha *multával a bölcsélet a forradalom eszméit fénykörébe vonja és így ülteti a világba*.

Ily formán a forradalom hasonlítható az ekéhez, mely mélyeséges barázdákat von a népek életében. E barázdákba az esőt a népek vérrükkel öntik. Ha azután a vérbe esnek a forradalmi bölcsélet eszméi: akkor ezek lassan hatnak, lassan terjednek: lassabban, mint a forradalom heve. De épen azért veszélyesebbek és átkosak, mert a vérek ára a népek bukása.

Igy értjük már most a skeptikus, kételkedő bölcsésznek megtérő jajkiáltását a forradalom után: „nem borzad el”? Hagyjuk abba! Megvan az eszem, a szívem, az egészségem: de ime a létet még sem fejtettem meg. Úgy voltam, mint skeptikus társunk *Jouffroy* aki azt mondja: nem lévén képes fölfogni az ember rendeltetésének titkát, elhatározta, hogy addig nem nyugszom, míg e titok nyitjára nem jövök. És így jutottam el a — philosophiához. Érdekes, mi is csak filosofoihoz — de nem az emberi lét nyitjához értünk. Hát ha még hozzá veszem, hogy mennyi megtört lélek bánata van a kételkedő bölcsélet vérszívó karjai közt, hát... hát... borzadok...

... És most gyertünk vissza. Megszólal Cousin és válaszol *Santa Rosának*. Pedig vén skeptikus volt ő is. A kétely áldozata, aki nem tudott megnyugodni. És ime vallomásai milyen szilárdul csengenek a pantheonban:

„Kegyetlen és gögös bölcsélet! Ah kegyetlen vagy valóban! Megtiltod a bölcsésznek azt, hogy halála óráján az emberiség legnagyobb vigaszát (a vallást) igénybe vegye”...

„Pedig az örökkévalóságról szóló tan mindig kemény dió lesz a skeptikusoknak”...

Erre rászól *Santa Rosa* megint:

„Kételkedni annyi, mint szenvedni, de én már nem akarok, nem bírok, fáj a szívem, lelkelem s azért visszatérek a hithez, mert a hit a csodának egy neve”...

Érdekes volna egy ilyen pantheon?

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. Dr. *Veress* Samu főgimnáziumi igazgató f. hó 18-án haza érkezett külföldi utjáról és átvette az igazgatói hivatal vezetését.

Dr. *Kármán* Aladár vármegyei közkórházi osztályorvos, lapunk főmunkatársa, családjával f. hó 18-án hazaérkezett a Balaton mellékéről és elfoglalta hivatalát.

Bornemisza László főispán f. hó 21—22 én hivatalos ügyekben Budapesten időzött.

Szabadságon. *Lukács* Géza vármegyénk érdemes alispánja f. hó 24-én érkezik haza Palánkáról, hol néhány heti üdülésen volt.

Dr. *Mészáros* István hivatalvezető kir. ügyész, folyó hó 20-án szabadságidejét megkezdte és családjával Nyitrára utazott. A hivatalt jelenleg *Penyigei* M. Lajos kir. ügyész vezeti.

Dr. *Deutsch* Miksa helybeli fogorvos f. hó 10-én 3 heti tartózkodásra fürdőhelyre utazott.

Dr. *Schwarz* Márk tiszlezi orvos szintén 3 heti időre f. hó 10-én elutazott.

Uj állampolgár. *Ramsák* Mátyás rónapataki lakos a magyar állampolgárságot elnyerve, az állampolgári esküt dr. *Fornet* Gyula alispánhelyettes kezébe f. hó 19-én letette.

Polgármesterünk szabadságon. Dr. *Kovács* László polgármester f. hó 19-én felesége meglátogatása végett a Tátrába utazott, s onnan augusztus 6-án Drezdába utazik. Távolléte alatt a polgármesteri teendőket *Vladár* József közigazgatási tanácsos látja el addig, míg a Borosznó fürdőn tartózkodó *Perecz* Samu árvaszéki előadó hazatér.

Egyházfelügyelői beiktatás. Folyó hó 16-án iktatta be hivatalába *Bartholomeidesz* László gömőri esperes a hámosfalva-gacsalki ev. egyház megválasztott felügyelőjét, báró *Hámos* Antal földbirtokos országgyűlési képviselőt. Istentisztelet után tartott egyházi közgyűlésen az esperes az egyházmegye, a helyi lelkész az egyházközség, míg *Mathaeidesz* Ákos tanító az iskolák nevében üdvözölte a felügyelőt, aki szép szavakkal megköszönvén a belé helyezett bizalmat, az egyházközség tornyainak ujonnan való fedésére 300 koronát ajánlott fel s adott át a gondnoknak. Ünnepele után az új felügyelő atyja, báró *Hámos* László földbirtokos, az egyházközség tagjait megvendégelte, mely alkalommal több pohárköszöntő hangzott el.

Tanügyi áthelyezés. *Kathona* Gézát, a rimaszombati polgári leányiskola igazgatóját a vallás- és közoktatásügyi miniszter a tanügy érdekében a *mátészalkai polgári fiúiskolához* helyezte át.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter *Zsebők* János palánkai áll. polg. isk. r. tanítót eddigi minőségében a *dobsinai áll. polg. iskolához*, *Okányi* Sándor orsovai áll. polg. isk. r. tanítót eddigi minőségében a *nagyroczei áll. polg. fiúiskolához*, *Csiszár* László nagyroczei áll. polg. iskolai r. tanítót eddigi minőségében a *szegedi áll. polg. fiúiskolához* helyezte át.

Eljegyzés. *Pongó* József runyai földbirtokos leányát *Boriskát* f. hó 15-én eljegyezte *Böszörményi* Andor rimapálfalai ref. tanító.

Jótekonyság. *Kalla* Mihályné urnó a nyomorék gyermekokthón részére uzsonnát küldött. Nemeslelkű adományát az elnökség hálás köszönettel nyugtazza.

Búcsú estély. *Traum* Péter helybeli segédlelkész és lapunk kitűnő tollu belmunkatársa tiszteletére, abból az alkalomból, hogy nagyroczei plébánossá neveztetett ki, tisztelői és jó barátai ma este a kath. olvasó-egylet helyiségében búcsúestét rendeznek.

Özv. Fadruszné Dobsinán. Az országos hírű elhunyt szobrász *Fadrus* János özvegye — mint olvassuk — *Dobsinán* házat vett s ott állandó lakosként letelepedett.

Halálozások. A Szent-Ivány családot gyászolva szomorította meg, amennyiben özv. *Szent-Ivány* Józsefné szül. *Klímó* Anna élete 56-ik évében folyó hó 18-án, reggel 7 órakor rövid szenvedés után elhunyt. Hült tetemei f. hó 19-én délután 4 órakor Bejében az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint megáldattak és f. hó 20-án délután 5 órakor Liptó-Szent-Ivánban a családi sírboltban helyeztetek örök nyugalomra. — Az elhunytat fia: *Szent-Ivány* József bejei nagybirtokos, menyé: *Szent-Ivány* Józsefné szül. *Wlassich* Margit, unokái: *Lilly*, *Margitka* és *Józsi*ka, testvérei: *Klímó* János, *Sámuel*, *Mihály* és *József* gyászolják. — Az előkelő uraszony elhunyt nagy veszteség a megére, különösen pedig a sajtóvilági úri osztályra, mert kiváló finom lelkületénél és jó modoránál fogva valóságos központja és éltető lelke volt az ottani társadalomnak.

Gyászjelentés közli velünk, hogy *Trunkó* Adolf nyug. bányaigazgató életének 66-ik és boldog házasságának 35-ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 16-án délután 4 órakor elhunyt. A beszentelés folyó hó 17-én Sátoralja-ujhelyen volt s 19-én Rozsnyón temették az elhunytat, ki Rozsnyó vidékén nagyon kedvelt egyéniség volt. Kiterjedt rokonság gyászolja.

A csak nemrég özvegyé lett *Nagy Józsefné* szül. *Vatthay* Irma és testvére: *Róth* Lajosné *Vathay* Erzsébet a többi rokonok nevében is mély fájdalommal tudatják, hogy a jóságos lelkű édesanya, nagyanya és anyós: özv. *Vathay* Sándorné szül. *Bárdy* Lucia f. hó 21-én 81 éves korában városunkban elhunyt. Hült tetemei f. hó 22-én d. u. 6 órakor szenteltettek be itt a *Losonczy* u. 51 számú házban s elszállítottak *Rimaszecsre*, hol ma vasárnap reggel 1/2 9 kor helyezik örök nyugalomra.

Kicsiny Gusztáv bakostöréki nyug. ág. hitv. ev. tanító f. hó 18-án 68 éves korában, boldog házassága 41-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt *Bakostöréken*. Özvegye szül. *Galko* Amália, gyermekei, testvére és unokája gyászolják az elhunytat, kinek hült tetemeit f. hó 20-ikán nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra *Bakostöréken*. Az elhunyt 46 évig működött a tanítói pályán és a magyarosodás ügyének buzgó apostola volt. Egyháza elismerte érdemeit és ismerősei kegyelettel őrzik emlékét.

Elöléptetés. A vallás és közoktatási miniszter *Dobos* László vármegyénk kir. tanfelügyelősi tollnokát jelenlegi állomáshelyén való meghagyással a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába léptette elő.

Felülvizsgálat. Dr. *Heinrich* Béla állami gyermekmenhelyi igazgató-főorvos f. hó 20-án Egerbe utazott, az ottani nagy kiterjedésű telep hivatalos megvizsgálása végett.

Agarász egyleti gyűlés. A Gömör-vármegyei Agarász-Egylet rendes közgyűlését *Putnoky* Mór országgyűlési képviselő elnöklésével f. hó 17-én tartotta meg *Rimaszombatban* a vármegyházán élénk érdeklődés mellett. Az előző jelentés megemlékezett a tavalyi verseny sikeréről is és ama körülményről, hogy ezen versenyek sport szempontjából évről-évre mennyire emelkednek és a megyei úri társadalomnak mindinkább kelemes és rendes találkozó helyeül szolgálnak. Az idei versenyt az egyesület október hó 7. és 8-án fogja ismét a *dobrai tarlókon megtartani* és ez alkalomra két értékes versenydíjat tűzött ki. A birói tisztet — a közgyűlés felkérése folytán — *Farkas* Géza, cs. és kir. kamarás honvédhuszár kapitány volt szives elvállalni, kinek szakavatottsága e téren már az elmúlt évekről jól ismert. Báró *Hámos* Antal egyesületi pénztárnok beterveztett számadásait a közgyűlés tudomásul vette. *Gundelfingy* József egyesületi titkár bejelentette, hogy *Nagy* Aladár mentelepi kapitány elköltözött. A közgyűlés a lemondott tagot a jegyzékből törölte, *Zmeskál* József, *Fáy* Barna, *Szentmiklóssy* Zoltán, *Farkas* Balázs és ifj. *Farkas* Zoltán a tagok sorába felvételre. A szokásos társas vacsorát az Agarász-egyesület ez évben a verseny második napján fogja megtartani.

Tennis-verseny. A helybeli tennis társaság hirdett versenyé nagy érdeklődés mellett holnap d. u. veszi kezdetét s a mennyiben igen sok nevezés történt, az előre láthatólag a jövő szombatig elfog tartani. Ugy halljuk, hogy 10 versenytárgy van, melyek között szép és értékes ezüst tárgyak is vannak, melyek *Engedi* Miksáné ékszerüzlet kirakatában láthatók. Versenyek után szombaton este, a helybeli Kaszinó helyiségében nagyon sikerültnek ígérkező lakoma és tánc lesz. Erre az estélyre belépő jegy személyenként 2 kor., család-jegy 5 korona. Kezdeté este 9 órakor, külön meghívók nem küldetnek szíjjel.

Övönintézkedések felülvizsgálata. A kolera elleni övönintézkedések keresztülvitelét élénken ellenőrzik a hatóságok az egész országban. A minisztérium éber figyelemmel kíséri minden lépést, s utasította az összes megyei tisztí főorvosokat, hogy az övönintézkedések megtörténtét személyesen vizsgálják meg. E mellett az egészségügyi felügyelőket megbízta az ország összes megyéinek megvizsgálásával. *Kerekes* Pál egészségügyi felügyelőnek jutott Gömör-Kishont vármegye, s a felügyelő rövidesen ellátogat

hozzánk, hogy személyesen is meggyőződjk arról, vajjon a miniszteri utasítás értelmében szigorú pontossággal történtek-e meg az óvintézkedések. Dr. Meskó Miklós vármegyei tiszti főorvos f. hó 23-ikán két heti időtartamra elutazik, hogy a vármegye járásait saját hatáskörében szintén felülvizsgálja a kolera járvány elleni óvintézkedések ügyében.

Uj vasuti orvosi tanácsadó. A M. A. V. igazgatósága dr. Gutlohn Henrik roznyói vasuti orvost, tb. megyei főorvost, mint értesülünk sikeres működése és érdemei elismerésül vasuti orvosi tanácsadóvá nevezte ki.

Tanügyi áthelyezések. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter Kárpátiné Kardos Jusztina nagyenyedi állami polgári leányiskolai igazgató-tanítónőt és Kárpáti Sándor nagyenyedi állami polg. leányiskolai rendes tanítót a rimaszombati áll. polgári leányiskolához helyezte át eddigi minőségükben. A Kathona Géza áthelyezésével megüresedett igazgatói állásra Kárpáti Sándorné lett kinevezve. — A miniszter a Nagy-rőczen sokáig működött *Wirkler* István kassai áll. felső keresk. isk. r. tanárt a budapesti áll. felső kereskedelmi iskolához helyezte át és szolgálattételre a főigazgatói hivatalba rendelte.

Házasság. Kovács János a helybeli m. kir. áll. méntelep állatorvosa Wienben nőül vette *Künstler* Máriát.

Keresztszentelési ünnepély folyt le *Susányban* e hó 11-én. Az ujonnan épülő modern stílu templom építése ugyanis már anyyira haladt, hogy tornyára f. hó 11-én már a keresztet is feltették, melyet előzőleg szép beszéd előrebocsájtásával *Liptay* Ede plébános szentelt meg. Azután a susányi tuvózenekar közreműködésével a pápai Himnusz, Szózat és Himnusz hangjai mellett tétetett helyére. Elhelyeztetvén; *Greguss* Gusztáv ács mondott a magasból köszöntőt az egyház fejére, a koronás királyra és Susány községre. Az új templom felszentelése október havában lesz s amint hallani, azt maga személyesen óhajtja teljesíteni a népszerű megyéspüspök. Vajha beteljesednék ezen óhaj, hogy e megtiszteltetésben részesülne Susány és személyesen is meggyőződést szerezhetne a község vallásos s hazafias érzelméről.

Elmaradt Anna-bál. Özv. *Szent-Ivány* Józsefné elhalálása folytán, a tervezett lévárti Anna-bál elmaradt. Ez alkalomból közöljük, hogy a szépen fellendült Lévárt fűrdőben ez ideig 3825 vendég fordult meg és fűrdött meg. Állandóan 16-20 vendég lakik a fűrdőben és különösen a közsvényes betegek nem győzik eléggé dicsérni a fűrdő hatását.

Utóállítás. F. hó 20-án dr. *Fornet* Gyula alispánhelyettes elnöklete alatt, katonai utóállítás tartott a vármegyezházán.

Exhumálás. A Jánosdeák, Harmatzy és Sándy családok nevében Sándy Gyula műépítész a parkírozás alatt levő régi temetőben levő tíz sírhelyből exhumáltatni fogja az ott levő maradványokat s a közös családi sírboltban fogja elhelyezni.

A Kereskedelmi és iparkamara működése. A f. évi június 21-ikén megtartott kamarai teljes ülés jegyzőkönyvét nyomtatott füzet alakjában megkaptuk, igazolva látjuk azt, hogy még az u. n. uborkaszegzonban is érdemes munkát végez a kamara. Különösen érdekel bennünket városunk közuti vámszedési ügye, melyről jövő szavamunkban bővebben fogunk megemlékezni, továbbá az állami munkás jutalmakra (100 korona és elismerő oklevél) hat munkást hoztak javaslatba, ezek közt van: *Stempel* István 43 év óta Gyürky Pál tiszolczi papírgyárában asztalos és *Ludvig* János 37 év óta szabósegéd *Putnokon* Blau Mór és fia ezégnél. — Tárgyaltattott Rimaszombat szabályrendelete a szállodás iparról; a kereskedelemügyi miniszter véleményét kér a fogadó, vendéglő, szálloda, kávéház és kávéház iparokról szóló szabályrendeletre vonatkozólag. Észrevétel nem tétetett, elfogadta a teljes ülés. Az iparos szakosztály véleménye alapján kérelmezni fogja a kamara, hogy Ujantalfalván és Vágón fataragó, Tiszolczon, Sajószentkirályon, Harkácsen és Sánkfalán pedig kosártonó tantolyam tartassék államköltségen.

Mének selejtezése. A helybeli m. kir. áll. méntelepen a szokásos hivatalos selejtezést augusztus hó 16-án tartják meg. A múlt héten 14-én itt volt a debreczeni méntelep parancs-

noka: *Perczel* Dénes alezredes az előselejtezés megejtése czéljából.

Szőlőbiró választás. Uj szőlőbirót választott a nagyhegyi közbirtokosság *Cseh* János polgártársunk személyében. Az új szőlőbiró installációját múlt vasárnap tartották meg. Hódolva az ősrégi szokásnak, kint a szabadban a szőlők közt ebéd volt, melyen városunk polgárságának 70-80 tagja vett részt s azon városunk polgármestere is megjelent. Ebéd közben több pohárköszöntő hangzott el: *Csapó* János a volt szőlőbiró, dr. *Kovács* László polgármester, *Zsuffa* Kálmán, *Szabó* István, *Soós* Gyula, *Szabó* József K. stb. mondtak sikerült pohárköszöntőket. A délutáni órákban egész népvándorlás kezdődött, a kintlevőknek caaládtagjai kijöttek és pompás ozsonna után a jó serkei bortól serkentve tánczra perdült a társaság. Az ügyes gazdasszonyoknak: *Cseh* Jánosnénak, *Kerekes* Józsefnének és *Turóczy* Jánosnénak *Csapó* Lajos, az új jegyző segédkezett megfelelő szakértelemmel. A rendezés körül *Szojka* Pál kiválóan ügyeskedett. A mulatság a legjobb kedvben éjféltájt tartott, mikor is mindenki egy kitűnően eltöltött nap kellemes emlékeivel eltelve hazafelé tartott, utközben elgondolkozva, hogy ilyen mulatságok voltak hajdanában, ilyenekről tanuskodnak a nagyhegy több száz éves jegyzőkönyvei. Nagy kár, hogy Rimaszombat közönsége ezen szép kiránduló helyét nem értékeli kellően. A ki csak teheti vegyen egy darab szőlőt, ha nem szőlővel, ültesse be nemes gyümölcsfákkal, a fölösleges gyümölcsre itt a konzervgyár, mert ha olesó pénzért engedjük át nap-nap mellett a közeli falvaknak az eladó területeket fű és famoha termelésre, így maholnap a híres rimaszombati szőlők *Zeherje* és *Pokorágy* birtokában lesznek.

Kereskedő ifjak mulatsága. A helybeli kereskedő ifjuság a Széchenyi kertben augusztus hó 6-án a losonczy katonai zenekar és *Oláh* Gyula cigányzenekarának közreműködésével nagyszabásu nyári mulatságot rendez. A rendező bizottság nagy tevékenységet fejt ki s a tiszta jövedelmet a helybeli jótékony négyletek czéljaira ajánlja föl.

Sok a kéregető. Általános a panasz, hogy sok a kéregető. Tény, hogy alig van nap, melyen ne látnánk kéregető embereket a város területén házalni s jó része ezeknek templomok és iskolákra kéreget. Sem a hatóságok, sem pedig mi ez ellen kifogást nem emelhetünk, mert a czél nemes és miniszteri engedély alapján történik a gyűjtés. Azonban mi ezt nem tartjuk a czél intenciójával össze egyeztethető cselekménynek, mert először a közönség, mely kimerül a sok zaklatás folytán, csak kis mértékben adakozhatik; másodsor pedig ezek a vándorló atyafiak sem nem szomjaznak és sem nem kopálnak. És a begyűjtött összeg jó része az utazási költségekre megyen fel, a mi marad, abból tehát sem templomot, sem iskolát nem lehet építeni. De tovább megyünk, ez már sok helyen valóságos üzletté fajult, úgy, hogy vannak kéregetők, kik ezt a jogot az engedélyt nyert testülettől bizonyos összegért megvásárolják. Ezekről a kéregetőktől tessék azután valakinek megszabadulni, ha lehet. Ezzel kapcsolatosan felhívjuk a helyi hatóságok figyelmét pedig arra, hogy minden magát koldusnak kiadott egyének ne adjanak engedélyt, mert sok azok száma, kik a testi fogyatkozást színlelik s bő alkalom nyílik ez által a dologtalanoknak és korhelyeknek a munkakerülésre, mi által a hatóságok jószívűsége ezek számát nagyban növeli. Észünkbe jut e helyen, hogy egy bucsu alkalmával, egy bucsujáró helyen 80 nyomorult koldust számoltak össze s midőn a hatóság emberei razzitát tartottak, a 80 közül csak hat maradt a helyszínen, a többi elvetette munkóját és talábat s elfutott. Ilyen alakok városunk területén is megfordulnak és a városvegi koresmákban tanyáznak, talán munkójukat is ottan tartják. A városon kívül pedig pipa szó mellett vigan sétálnak.

Ismeretlen hulla. Sajópüspöki határában a vizparton f. hó 20-án ismeretlen nő hulláját találták meg, miután gyanus körülmények látszóttak tentorogni, a vizsgálóbíró és kir. ügyész, városunkból dr. *Zeherj* és dr. *Kármán* orvosokkal f. hó 22-én a helyszínére kiszállott s a hulla boncolás megejtetett. A vizsgálat megindult.

Nyári mulatság Tiszolczon. A „Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj egyletének tiszolczi fiókja” saját segélyalapja javára f. hó 16-án nyári mulatságot rendezett, mely minden tekintetben igen szépen sikerült. A kedvező időjárás igen sokakat csalt ki a szabadba, hol kellemes szórakozás és táncz mellett folyt a mulatozás a késő éjszakáig. Anyagilag a mulatság 14761 koronával gyarapította a segélyalapot. — Felülfizettek: özv. *Loncárevic* Latinák Ilona 10 kor., *Basilides* János 10 kor., *Petricsko* Jenő 5 kor., *Székely* Béla 4 kor., *Jávorszky* Ferencz 340 kor., *Kohn* Albert 3 kor., *Szántó* Sándor 2 kor., *Kriská* János 2 kor., *Szél* Lajos 2 kor., *Belko* Mátyás, *Kamm* Ede, *Parák* Lázár, *Jurenko* István, *Werner* Alajos, *Pósta* kiadó, *Dakszner* Vladimir, *Csipka* Károly, *Mahrer* Pál, *Heleksza* János, *Szántó* Árpád és *Ráth* Endre 1-1 koronával. Fogadják a „fiók” hálás köszönetét. *Parák* Lázár elnök.

Halálos esés. *Hályó* Vacsó bányász f. hó 20-án egy szikláról lezuhant s szörnyet halt. A bíróság elrendelte a nyomozást, hogy nem terhel-e valakit mulasztás vagy gondatlanság. A boncolás f. hó 21-én ment végbe *Desseuffy* nagy-rőczei kir. járásbíró jelenlétében. A másutt elfoglalt törvényszéki orvos helyett a boncolást dr. *Linberger* Albert nagy-rőczei városi tiszti orvos végezte. A vizsgálat folyamatban van.

Tüzeset. F. hó 16-án Runyákban, *Söldos* Árpád földbirtokos 50 szekérből összerakott bükköny kazla ismeretlen okból kigyulladt és leégett. A kár megtérül, mert biztosítva volt.

Harapós kutya. Felhívjuk a rendőrség figyelmét arra a panaszra, amelyet lapunk egyik olvasója tett szerkesztőségünkben. A városház háta mögött a Rózsa-utcában járt az illető *Neumann* mézszáros táján, mikor az egyik udvarból rárohant egy fekete „daxli”-féle kutya és kevés hija, hogy le nem tépte a ruháját. Hir szerint gyermekeket is meg szokott támadni ez a fekete daxli. Ugy hisszük, nem engedhető meg, hogy a város közepén ilyen harapós ebek szabadon járjanak.

Belefult a lugba. Alsóhangonyon f. hó 20-án *Horváth* József nevű három éves kis gyermek a forró lugba esett s leforrázás következtében rögtön meghalt. A szülők ellen a bíróság megindította az eljárást és a kisgyermek hullájának boncolását a rimaszécsi járásbíró vizsgálobírája elrendelte. Ezt f. hó 21-én dr. *Zeherj* István törvényszéki orvos vezetése mellett dr. *Molnár* Ferencz körorvos végezte.

A hóhullámok. Sok mindentéle hullámzás mellett vannak hóhullámok is és ezeknek fokozódása a hőséget igen magasra emeli. A múlt hetekben Amerikában szenvedtek sokat a rettentő hőségtől, a napokban pedig nálunk köszöntött be meglehetősen erővel. Igaz, hogy aratás ideje van és a hivatalos kánikula *Magdolnától* Bertalanig tart, vagyis július 22 tájától augusztus 24-ig eme régi latin mondás szerint: „*Magdala principium Bartala finis erit.*” De a gazda a kapás növényeit nézve, így sóhajt: Adj, Uram Isten, a kánikula közben is jó esőt égi áldás gyanánt a mi földjeinkre!

Itt a peronospora. Az ampelologiai intézet Budapestről július hó 6-án jelentette, hogy a peronospora a múlt héten a gömör-megyei szőlőkben is fellépett és Borsodmegye több járását is elárasztotta, amelyeket eddig megkimélt. Múlt számunkban irtunk a *Tenax* nevű új szerről, amely hatásosabb és könnyebb kezeléssé az eddig használt *bordeauxi* keveréknél. Az idén különösen fűrt-peronospora szerepel, a védekezésnél az a legfontosabb, hogy a fejlődő hajtásokra és fűrtökre előbb juttassuk a védő permetezést, mielőtt a peronospora rajtuk mutatkozik. Így menthetjük meg a gyenge hajtásokat és a termést.

Lépfene a szomszédban. A vármegyei hivatalos lap szerint a lépfene *Felsőporkorágyon* is kiütött a szarvasmarhák között. Ez a veszedelmes és ragadós állati betegség pusztít még a megye területén *Felsőbalogon*, *Bugyikfalván*, *Dobóczán* és *Bakostöréken*.

Pótvásár. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megengedte, miszerint Rimaszécs községben a f. évi június hó 12-re esett, de elmaradt országos állatvásár helyett f. évi július hó 24-én hasított körmű állatok felhajtásával pótállatvásár tartassék.

Elszámolás. A „Polgári Olvasókör” vi-
galmi bizottsága t. hó 2-án jól sikerült nyári
multságán, a melyről lapunkban annak idején
referáltunk, a következő felülfizetések történtek:
Farkas Zoltán 20 kor., ifj. Lengyel Pál, Jelli-
nek Jakab, Kalla Géza 5—5 kor., Szabó József
m., Zsuffa Kálmán, Lévai Izsó 4—4 kor., Ge-
duly Géza, Simon Mihály, Soós Gyula, Bánik
György, Holländer Lajos, Deutsch Samu 3 kor.
50 f. 3 kor. 50 fill., Nagy Sámuel 2 kor. 50 fill.,
Istók József, Kovács Gusztáv, Stéfanics Aladár,
Stempel Jenő, Dudleiner Lajos, Siroky János,
Teleszniczky Ferencz, Kühn Mihály, Szöllösy
László, Majoros János, Kóhn József, Sichert Ká-
roly, Máté Károly, Hízsnyan József, Enyedy
Mikszáné, Szabó István, N. N. 2—2 kor., Tóth
Gusztáv, id. Rábely Miklós, Remenyik Sámuel,
Tarjányi János, Szőke Sándor, Benyó Béla, Lang
Vilmos, Schulhof Pál, ifj. Eszényi Gyula, Engel
Dezső 1 kor. 50 f. 1 kor. 50 fill., Takács János,
ifj. Vozáry Samu, Dickmann László, Tarjány
Béla, Makovics Lajos, Vicz Lajos, Fancsalszky
Béla, Jávorszky József, Szabóné Szénásy Mária,
Tomay Alajos, Szathmáry József, Krausz Dezső,
Hlozek János, Neumann Ármín, Zachar Endre,
Kuchta Dániel, Deutsch Géza, Józsa Áron 1—1
kor., Izsák Sándor, Rakottyai Danó, Kaposztás
László, Varga Imre, Homolya Andor, Soós Fe-
rencz, Fritz Henrik, Breuer Jakab, Policzer
Ármín, Hallgas János, N. N., Horn Károly, Ko-
vács István, N. N., Gecs Béla, Rábely Károly,
Kern Adolf, János Gyula, ifj. Kaposztás József,
Volytkó Bálint, N. N., N. N., N. N., Percz
Barna, Bodon Barna, N. N., Kovács Dániel, Ács
József, Jakovecz Lajos, Kovács László, Takács
László, Altmann Samu, Poznán István, Sebő
János, Borzy Mihály, id. Kaposztás József
50—50 fillér. — Bevétel volt 7038 K kiadás
45899 kor; maradvány 244 korona. A szépség-
verseny első díját a vi galmi bizottság tagjai, a
második és ötödik díjat Weisz Manó, a harma-
dikát Gémes Béla, a negyedik díjat Stechlinszky
Samu adományozták, kik ez uton is fogadják
a vi galmi bizottság hálás köszönetét.

CSARNOK.

A fehér lepke.

Irta: SZÉCSI ISTVÁN.

Felsőmárfalvi és bakovai Bakó Domokos
miután megeselekedte azt a szomorú műveletet,
melyet a magyar földesurak oly szomorító nagy-
számmal egymással versenyezve cselekednek
meg, — hogy t. i. mind a bakovai, mind a
márfalvi birtokot elgazdálkodta, a számára in-
kább sajnálatból, mint muszájból meghagyott
márfalvi ősi kuria komor falai közé vonult
felejtetni.

Az ősi kuria, melyet még a hatodik nagy-
apja építtetett, gyönyörű sötét parkkal volt kör-
rűlvéve, egymást érték benne a százados fák
még a kuria komlokzata előtt is és így Bakó
uramnak nem volt muszáj látni, hogy miként
hordják az uton a gyönyörű, sárga termést az
ő volt dominiumáról a más szérijére.

Grün bácsi sem igen látogatja meg, nagy
alázatos hajlongások között, hogy a termést
megbecsülvén előleget adjon arra, de a gép, a
cséplőgép, hej! ez egy átkozott szerszám, nem
akarja respektálni Bakó nagyságos ur szemé-
lyét, és csak bűg-bűg egyre bűg, a nagyságos ur
nagy bosszuságára, nagy kínjára, mintha mindig
a fülébe zúgná, „ontottam én neked is az arany-
szemeket, de te sem tudtad megbecsülni.”

Feleségét, — aki báró leány volt, — leg-
alább attól kímélte meg a sors, hogy nem kellett
neki a katasztrófát megérni, visszatért őseihez
az a szenvedő lélek, mely pedig annyi szenved-
dőknek, nyomorgónak törülte le a könnyeit míg élt.

Bakó nagyságos ur idegesen nézegeti a nagy-
harangos fal órát, miközben így monologizál:

Nemsokára itt kell nekik lenni, szegénykék
még ők mit sem tudnak a minket ért csapás-
ról, változásról; a bögözi bárót kértem meg,
hogy küldje ki értük a négyest, ne kelljen nekik
egyszerre leszokni a régi fényről, itthon
azután előkészítem őket, s megtanulnak majd
lemondani. — A zongorát felhangoltattam, Me-
lánia majd játszhat rajta, legalább addig sem
togom hallani azt az átkozott gépbűgást.

Borus gondolatokba merülve ült a nagyságos
ur az erkély egyik szögletében, mintegy állom-
ban, segítségül hívva a képzelődést, hogy átélje
azokat a szép, fényes napokat, amikor zajos
multságok, előkelő vendégek, szolgasereg ver-
ték fel a most gyászos békéjü kuria szent csend-
jét, átélte azt a csak nagy tekintély által sze-
rezhető örömet, dicsőséget, minden, minden
jót, szépet, emberi hiúságnak tetsző dolgokat,
melyben neki nyakig volt része, de mely gyer-
mekeinek vagyoni romlást, szegénységet ered-
ményezett.

Magát nem is számította a nagyságos ur,
mert mint mondá: „... én már annyit éltem,
hogy ha most meghalok is, többet éltem, mint
más száz közönséges halandó.”

Bár külsőleg jól nézett ki, belseje össze volt
törve, s egy alattomos betegség, a szélhűdés
jelei mutatkoztak a porig alázott, tönkrement
emberen.

A véredények hol itt, hol ott mutattak el-
dugulást, akadozva végezte dolgát a szív és
néha erősen rángatózott a háromszázu ideg,
mely pedig a közeli katasztrófa vészkiáltója.

De ime, ostopattogás, hintórobogás és az
öreg nagyságos ur újra a régi, hatalmas, alakja
kiegyenesedik, s a maga régi, nagyuri fölényével
siet le a kuria fogadó ajtájába és már egy
percz múlva egy szép tizenhét-husz éves fiatal
ember és egy tizenégy-tizenöt éves tiszta fehér-
be öltözött gyönyörű leányka fonta át az öreg
Bakó nagyságos ur nyakát.

— Édes apa milyen jól néz ki! — mondja
a fiu.

— Csupa rugékonyság, — teszi hozzá a
leányka. Ugy örülünk ennek, mert a tante szo-
moruan azt mondotta, hogy édes apa gyöngél-
kedik, de ime csupa erő, csupa egészség.

— Bizony magam is csodálom, hogy ennyire
vagyok, mert igen beteg voltam, kerülőm kel-
lett a legkisebb izgatottságot vagy zajt, de hála
Istennek egészségem már teljesen visszatért és
örömöm a felett is nagy, de még nagyobb, hogy
titeket itt láthatlak ismét az ősi portán viruló
egészségben, szépségben. — Fogadástokra el-
jött volna a szomszéd fiatalága is, de kéré-
semre holnapra halasztották, mert ma az első
estélyre magamnak foglallak le benneteket,
ugy-e, milyen önző vagyok én.

— Mi meg szívből örülünk annak, ha ma
zavartalanul együtt lehetünk drága, jó édes
apánkkal, mondá a leány, míg a legénykén meg-
látszott, hogy jobban szeretett volna egy nagy
társaság közepett mozogni.

A délután a kerti sátorban telt el, este pe-
dig az erkélyszobába terítettek vacsorához, de
a gyermekeknek igen feltűnt, hogy mindig csak
az öreg János és a süket Zsuzska néni forgott
a eselődés közül az asztalnál, holott máskor
még a fogpiszkálót is külön szolgálta hozta föl.
— Bakó nagyságos ur észre is vette ezt, de
azzal ütötte el a dolgot, hogy betegsége alatt
zavarta a sok cseléd, azért küldte el őket.

Vacsora után igen különösen kezdett visel-
kedni a nagyságos ur, hol az asztalterítőt simo-
gatta, hol a még asztalán maradt edényt rakos-
gatta, szivarjára pedig ki tudja hányszor gyuj-
tott már rá, míg végre, nagy nehezen így szólt:

— Kedves gyermekeim, ma nagyon, nagyon
fontos dolgot akarok nektek elmondani . . .
életbe vágó fontos dolgot . . . itt megakadt,
mintha valami fojtogatná torkát, azután, mint-
egy szégyenkezve, gyermekeire nézett és, hogy a
nagy-nagy keserűségtől sirva ne fakadjon, minden
erejét összeszedve nevetni kezdett, de ez a ne-
vetés olyan volt, mint a jégről visszaverődő
napsugár fénye, fájdalmasan erőszakolt.

— No, ne nézzetek rám olyan furán, hiszen
nem olyan komoly a dolog, . . . nem is olyan
fontos . . . milyen kíváncsiak is vagytok . . .
no, no nem kell megijedni; Olivér kergesd csak
el ezt a fehér lepkét, hogy jött az ide, hiszen
az nem éjjeli lepke, kergesd ki a nyitott abla-
kon, úgy, jól van, no hát elmondom, a mit
mondani akarok, úgy mondom el, a mint egy
atyának ezt el kell mondani, tehát előre kérek
benneteket, hogy ne haragudjatok meg, ha be-
szédem néhol talán nem fog tetszeni, miért is
ne féljete, nem szomorítalak meg benneteket.

... Ugyan Olivér, kergesd ki azt a fehér
lepkét, már megint bejött . . Te meg édes
lányom örts abból a vörös borból a poharamba.
Ugy, Köszönöm.

Drága gyermekeim, nekem, mint atyátoknak,
mint szerető atyátoknak, nevelőtöknek ugy-e
megbocsájtotok azért . . . itt ismét elhallga-
tott, mert a tekintete a két gyermekre esett,
kik valami rossz előérzettel félve, várták a be-
széd folytatását, a nagyságos úron egész valójá-
ban pedig rettenetes indulatok árja dult, mely
arczára is kiült, kiváltódott; nem és nem, nincs
ereje megmondani gyermekeinek, hogy koldussá,
szegénykéké tette őket, jó, hogy a fehér lepke
megint bejött az ablakon, így nyert egy kis
időt, míg Olivér ismét kikergette a lepkét, tehát
ugy-e megbocsájtotok, hogy miután tizenegy
óra van, elmehessek aludni? — Igen! Köszö-
nöm. — Lám, hogy megijedtetek, azt hittétek
ugy-e, hogy a bizonyítványt kérem, oh nem!
tudom, hogy az jó. —

A két gyermek fellélegzett, azután maguk-
hoz térve, vidáman bucsuztak atyjuktól és szo-
bájukba vonultak. Bakó nagyságos ur pedig
egy sapkát és egy könnyű bundát véve magára,
kiült az erkély nagy fonott székébe, kivitetvén
Jánossal a kis asztalt lámpával, szivarral, bor-
ral, újsággal, azután elküldte Jánost is aludni.

— Csak nem tudtam nekik megmondani az
igazat, sőt még hazudtam is már nekik, hogy
nézek én holnap a szemükbe.

A hűvös, szelid esti szellő nem bírta le-
hűteni Bakó nagyságos úr lázas homlokát,
egyik gondolat a másikat kergette lázas agyá-
ban, mikor észrevette, hogy egyik lábát nem
bírná emelni; rossz jel: gyorsan papirost és
írónt fogott és a következőket vetette arra:

Kedves Gyermekeim!

Ne haragudjatok rám, tönkrementünk,
nincs semmink, csak az ősi kuria a parkkal,
meg anyátoknak az árvaszéknél kezelt hagyaté-
ka; nem volt erőm tegnap megmondani
nektek ezt, de ne haragudjatok bűnös atyá-
tokra, mert a mai este rettenetes kinokkal
szenvedtem meg érte.

A ki titeket oly nagyon szeretett és a ki
ellenetek olyan nagyot vétett

szerencsétlen Atyátok.

Azután egy nehéz nyomatékot tett a levélre;
rágyújtott egy szivarra és majdnem nyugodtan
dőlt hátra a ringós, fonott karosszékben.

Reggel mikor János bácsi kereste, a lámpa
még égett, Bakó nagyságos úr pedig ott aludt
az erkély fonott, ringós székében: aludt, moso-
lyogva, édesdeden, gondtalanul örökre . . . az
a fehér lepke pediglen most is ott repdesett,
játsszozott körülötte, csak úgy, mintha élne.

Kereskedő tanuló.

Sárkány Boldizsár fűszer- és vegyes-
kereskedésében Dobsinán, egy jó házból való
fiu tanulóul felvétetik.

ELADÓ HÁZ.

Kossuth-utca 41. számú ház
szép udvarral és nagy kerttel eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek:

ANDRÁSI LÁSZLÓ fényképészszel. 6—

≡ Keressük mindenben a legjobbat! ≡

Legyünk óvatosak az egészséges ivóvíz választásánál, **igyunk és kérjünk** mindenütt:

SZÁNTÓI

természetes ásványvizet,

mely gazdag, természetes szénsavtartalmánál és
rendkívül szerencsés vegyiösszetételénél fogva
igen kellemes ízű, az egészségre nézve hasznos

első rangu asztali- és gyógyvíz.

Bornak: **Fűszer.** — Betegnek: **Gyógyszer.**

Egészségesnek: **Övszer.**

Főraktár: **DEREKAS JÁNOS** fűszer- és
csemegekereskedőnél **Rimaszombat.** 1—

MEGHIVÓ.

A „CSIZ-FÜRDŐBEN“

a fürdő-vendéglő helyiségeiben folyó hó 29-én a kecskeméti földrengés által sujtottak felsegélyezésére tartandó

Anna-bálra

tisztelettel meghívja a t. fürdővendégek és a környék tánczkedvelő fiatalságát 2-2 **a rendezőség.**
Belépti-dij: személyenkint 1 korona.
Kezdeté este 8 órakor.

Felülvezetések köszönettel vétetnek és hírlapilag tognak nyugtáztatni.
A zenét Tarka Lojzi zenekara szolgáltatja.

CIGARETTA HÜVELYEK

rendkívül olcsón kaphatók
IFJ. RÁBELY MIKLÓS
 könyv-, papirkereskedésében Rimaszombat

Árak 100 darabonként:	Fix	30 fill.
Sirolin	14 fill. Marschall	32 fill.
Kincsem	16 fill. Aba	32 fill.
Kohinor	18 fill. Heba	32 fill.
Pique	20 fill. Jacobi antinik	32 fill.
Sorompó	24 fill. Rizabadi	34 fill.
Club specialité	28 fill. Kader	36 fill.

1 drb cigarettatöltő-gép . . . 14 fillér
 100 drb finom fehér szopóka . . . 96 fillér
 100 drb finom fehér, kétszer égetett szivarszopóka 1.16 fillér. — Club, Rizabadi, Amra, Exquisit, Lombart, Bonton stb. legjobb cigarettapapirosok olcsóbb, mint bárhol.

Megbízható ügynökök felvételnek.

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R.-t.

üzletfeleinek, t. közönségnek szives tudomására hozza, miszerint a mai követelményeknek megfelelőleg **Rimaszombatban** felépített

gépgyárát és gépjavitó műhelyét üzembe hozta.

Gyárt és javít: motorokat, cséplőket, elevátorokat és mindenféle gazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket és vasszerkezeti munkákat. ::

Hengerrovátkálás gyorsan és pontosan eszközöltetik.
 Autogén gyorsforrasztás tengely vagy bármilyen öntött vasalkatrészekre 24 órán belül eszközöltetik.

:: Állandó raktár mindenféle gazdasági gépekben ::

A géptulajdonosok felkértenek, hogy a javításra szoruló gépeket mielőbb szállítsák be, nehogy későbbi időszakban beállani szokott torlódás miatt, az késedelmesen eszközöltessék. 30—8

Megbízható ügynökök felvételnek.

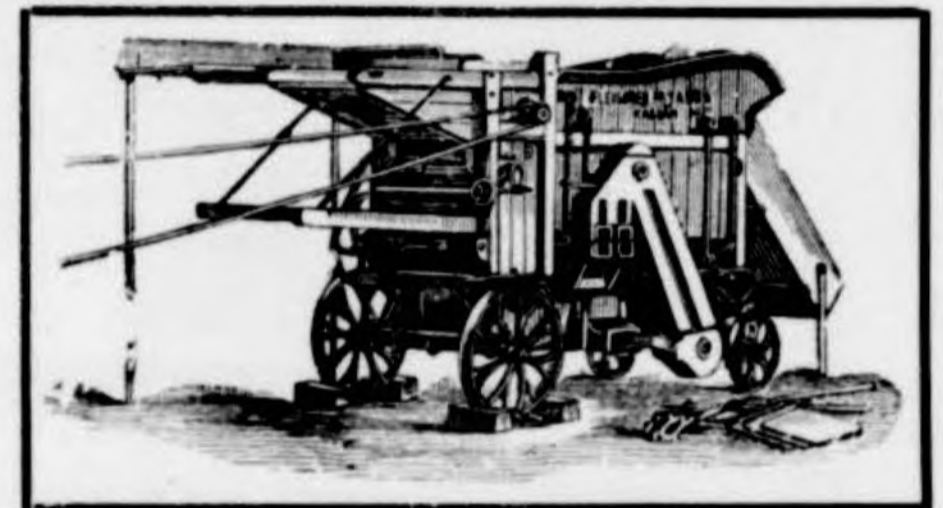
FLEISCHER és T^{SA}.

GÉPGYÁRA ÉS VASÖNTÖDÉJEKASSÁN, VÁM-UTCZA 11. SZ.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírű gépeit a **nyári idényre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy anélkül. **Backer- és magtár-rostát**, továbbá mindennemű **szivattyukat, gőz-gépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket**, mint p.: **Henze-főzőket, czukrosítókat, maláta-, burgonya-zuzókat, malom-berendezéseket** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét állandóan raktáron tartjuk.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük. 3-6

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: könyvnyomdája és könyvkötészete ::

Telefon-szám 52. RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.
Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.
Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ívek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.
Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragezédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.
Falragaszok, hirdetésmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.
Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

**Ajánlják a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern be-
 :: rendezésű ::
 könyvnyomdájukat,
 könyvkötészetüket,
 minden e szakba
 vágó munkák
 pontos, gyors és
 izlésteljes kivite-
 lére a legjutányo-
 sabb árak mellett**

Serki bor. 2-3

Alólirott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy kitűnő

serki fajboraimat

utczán át **80 fillerre leszállított áron** fogom kimérni. — Tisztelettel: **KRAUSZ DEZSŐ**, „Gömör“-szálló.

Gyermektelen házaspár mint **inas** és **sza-kácsné**, kerestetik augusztus 1-re Sáros-megyében lakó nőtlén urhoz. — Czim: megtudható a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Kossuth Lajos-utca 35. számú ház, melyben több lakás van és külön udvarral bir, szabad kézből eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek ugyanott **Rentka Jánossal.** 8-*

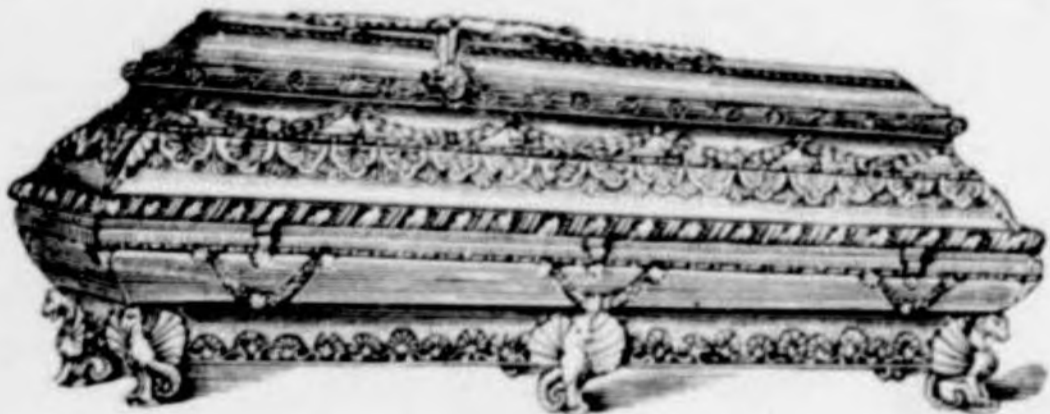
Kiadó lakás.

Az Erzsébet-tér 8. számú ház emeleti része — **Haas Salamon üvegkereskedése fölött** — bérbe kiadó; — ezen lakrész 3 szoba és mellékhelyiségekből áll. Bérelni szándékozók értekezhetnek ugyanott a tulajdonossal. 3-3

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy **45 év óta fennállott**

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentúl a régi név igénybevételével, **Deák Ferencz-utca 24. sz. alatt Zauffa Kálmán-féle** ujonnan épült házban a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Kérem emélfogva mindazokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrészüll jut, ezen szomorú kötelesség teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket.

Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben **érec- és fakoporsót, szemfedőt, sírkoszorút, koszoruszalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást** stb. mérsékelt áron a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri 30-*

ZAWADZKY EDE

Rimaszombat, (Deák Ferencz-u. 24.)

ELADÓ EMELETES HÁZ.

Rimaszombatban **Kossuth-u. 24. sz. ház**, melynek földszintjén **két bolt helyiség** és egy lakás, az emeleten pedig egy 4 szobás lakás a hozzátartozó mindenféle mellékhelyiségekkel — szabad kézből eladó. — A vételár- és feltételek felől értekezni lehet ugyanott **Gondke-vits Ferenczné** tulajdonossal. 3-3

Veszünk öntött ócska vasat.

kgr.-ként 6—7 fillérért, **ócska fém**et rendes napi áron. 3-3
Rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank r.-t. gépgyára. ::

MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYUNK!

A sok járvány-veszélyekre való tekintettel elhatároztam, hogy az **ősidőktől** legjobbnak elismert

VÁRGEDEI (VALÉRIA-FORRÁS)

természetes szénsavdus, baktériummentes gyógy-ásványvizet rendkívüli olcsó áron boesájtom a fogyasztó-közönség rendelkezésére.

Megrendelhető a „Várgedei-fürdő“ kutkezelőségénél és

KOHN ALBERT fakereskedő Rimaszombat, a **VÁRGEDE-FÜRDŐ** és ásványviz-források tulajdonosánál.

Első gömörvárm. villanyerőhajtásra berendezett mérleg- és gépjavitó műhely.

3-*

KORENT V.

géplakatos, gépész, mechanikus és puskaműves.

Rimaszombat, Szécsi-utca 3. szám alatt.

Alólirott tisztelettel hozom a n. é. közönség szíves tudomására, miszerint jó hírnévnek örvendő **mechanikai- és géplakatos-műhelyemet** a mai kor igényeinek megfelelően gyárszerűen, motorerőre, modern szerszám-gépekkel rendeztem be: mi által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mindenféle speciális géplakatos munkát, gazdasági és másnemű gépek és **mérlegek javítását** a legjutányosabb áron — úgy helyben mint vidéken — gyorsan és pontosan megelégedésre eszközölök. — Mindentéle

mérlegek és súlyok műhelyemben 1—2 nap alatt javíttatnak

és a helybeli állami mértékhiitelesítő hivatalnál meg is hitelesíttetnek. — Gazdasági gépek, lokomobilok, kazán- és tüzszekevények javítását, dugattyu-gyűrűk készítését, csapágyak (lágerek) öntését, továbbá hengerek és bárminő méretű dobtengelyek esztergályozását,

eséplőszekevények javítását és átalakítását elvállalom. — Községi tüzfecskendők, szivattyúk, vízvezetékek javítását és ujak szerelését elvállalom, valamint minden e szakmába tartozó különleges mechanikai munkák: varrógépek, kerékpárok, villanyesengők, fegyverek ezután is pontosan

és mérsékelt áron javíttatnak. — A t. motortulajdonosok figyelmét különösen felhívom arra, hogy — a mennyiben állandóan szakképzett motor-szerelőt tartok — minden rendszerű és benzín-motorok javítását úgy itthon műhelyemben, mint vidéken is elvállalok.

Szabadalmazott bőrtalpvágó gép.

Sensatio a bőripar terén!

Gyártok: Saját találmányu szabadalmazott egyetemes talpbőrívágó s kivágó gépeket, mely bőrkereskedők, cipészek, cipőgyárosok és minden bőriparral foglalkozók részére nélkülözhetetlen, ezen géppel egész talpbőröket bármily nagy, egész- és féltalpakat, sarok le-metszéseket egy hajtásra — tetszés szerinti alakokban és vonalban — egyenes vagy dült (rézsut) metszésben lehet végigvágni, illetve kivágni.

A nagyérdemű közönség pártfogását és rendeléseit kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

KORENT V.

Arjegyzék e gépekről ingyen!

